

2557 - දහම් පාසල් අවසාන සහතික පත්‍ර විභාගය - 2013 (2014)

S4

(04) බෞද්ධ සංස්කෘතිය

පැතුනයි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් හතරකින් සමන්විත වේ. යටත් පිරිසෙයින් එක් කොටසකින් ප්‍රශ්න එකක් වත් ඇතුළත් වන සේ තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහතට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

I කොටස

1. (අ) ලෝකපාලක ධර්ම හඳුන්වා ඒ මත සදාචාර ලෝකයේ පැවැත්ම රඳා පවත්නා ආකාරය දක්වන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ආ) සංසාර විමුක්තිය උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුදැන වදාළ ක්‍රියාමාර්ගය හා මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව අතර පවත්නා සම්බන්ධතාව විස්තර කරන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ඇ) චතුපාරිශුද්ධි ශීලය පැහැදිලි කරන්න. (කෙණ 08 යි)
2. ✓ (අ) ගෘහස්ථයන් විසින් සමාදන් විමට යෝග්‍ය සේ දැක්වෙන විවිධ ශීල ප්‍රභේද කෙටියෙන් හඳුන්වන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ආ) “බෞද්ධ ගිහියාගේ හා පැවිද්දාගේ අරමුණ ලෙස සැලකෙන්නේ සංසාර විමුක්තිය වුවත් මේ දෙපක්ෂයේ කාර්ය භාරය අතර වෙනසක් දක්නට ලැබෙයි.” විමසන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ඇ) බුදුරජාණන් වහන්සේ ස්වකීය ශ්‍රාවකයන් උදෙසා ශික්ෂාපද පැනවීමේ දී ඉදිරිපත් කළ හේතු කවරේ දැයි පැහැදිලි කරන්න. (කෙණ 08 යි)
3. ✓ (අ) ආදර්ශ වත් නික්මුණකගේ ආරාමික ජීවිතයට අදාළ දෛනික චාරිත්‍ර විධි කෙටියෙන් දක්වන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ආ) දන් වැළඳීමේ දී නික්මුණ වහන්සේ මෙනෙහි කළ යුතු ප්‍රත්‍යාවේක්ෂාව හඳුන්වා එමගින් නික්මුණ ජීවිතයෙහි උත්කෘෂ්ට භාවය හෙළි වන ආකාරය දක්වන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ඇ) නික්මුණ වහන්සේගේ දන් වැළඳීමට අදාළ සිරිත් බෞද්ධ ගිහියන්ට පවා වැදගත් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (කෙණ 08 යි)

II කොටස

4. (අ) ගෙඩිගෙවල් තැනීමේ අරමුණු හඳුන්වා දෙමින් ලංකාවේ පිහිටි පැරණි ගෙඩිගෙවල් දෙකක් ගැන විස්තර සපයන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ආ) පධානසර යනු කවරේ දැයි පැහැදිලි කරමින් ඒවායේ වාස්තු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ විභාග කරන්න. (කෙණ 06 යි)
- (ඇ) උපෝෂ්ඨාගාර මගින් අපේක්ෂිත කාර්ය භාරය දක්වා ලංකාවේ පැරණි උපෝෂ්ඨාගාර දෙකක් ගැන විස්තර කරන්න. (කෙණ 08 යි)

5. ✓ (අ) බුදුපිළිම නෙළීමේ ආරම්භය ගැන විස්තරයක් කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ආ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ කවර ඉරියව්ව බුදුපිළිම මගින් නිරූපණය වන්නේ දැයි දක්වා යථෝක්ත ඉරියව්ව වෙන් වශයෙන් විදහා දැක්වෙන පැරණි ශ්‍රී ලාංකේය බුදුපිළිම තුනක් ගැන තොරතුරු සපයන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ඉ) බුදුපිළිම මගින් නිරූපිත මුද්‍රාවල පවත්නා වැදගත්කම පැහැදිලි කොට පැරණි ශ්‍රී ලාංකේය බුදුපිළිම තුනක් තෝරාගෙන ඒවායේ මුද්‍රා ගැන විමසීමක් කරන්න. (කෙඳුන් 08 හි)

III කොටස

6. (අ) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ නව අරභාදී බුදුගුණ පාදක කොට ගෙන ගද්‍ය ග්‍රන්ථ රචනා කළ පැරණි සිංහල සම්භාව්‍ය ලේඛකයන් හා ඔවුන්ගේ කෘති ගැන විස්තරයක් කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ආ) ත්‍රිවිධ චෛත්‍ය ඉතිහාසය වස්තු කර ගනිමින් සිංහල සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ රචනා කළ පැරණි ලේඛකයන් තිදෙනෙකු හා ඔවුන්ගේ කෘති පිළිබඳ ව සමාලෝචනයක් කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ඉ) ජාතක කථා වස්තු කොට ගෙන රචිත පැරණි සිංහල සම්භාව්‍ය පද්‍ය කාව්‍ය හතරක් හා ඒවායේ කතුවරුන් ගැන තොරතුරු සපයන්න. (කෙඳුන් 08 හි)
7. ✓ (අ) අභිමත ජාතක කථාවක් ආශ්‍රයෙන් ජාතක කථාවල දක්නට ලැබෙන උපදේශාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ ව හැඳින්වීමක් කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ආ) බුදුගුණ වර්ණනා කෙරෙන කෘතියක් වශයෙන් බුදුගුණාලංකාරයෙහි පවත්නා වැදගත්කම පැහැදිලි කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ඉ) "පැරණි සිංහල ගද්‍ය කවීන්ගේ අරමුණ වූයේ ශබ්ද රසයෙන් අනූන භාෂා ශෛලියක් යොදා ගනිමින් සැදැහැන්තත්ගේ සිත් ගන්නා ආකාරයෙන් බණ කතා ඉදිරිපත් කිරීමයි." අභිමත සිංහල ගද්‍ය කෘතියකින් තෝරා ගත් එක් කථාවක් පාදක කොට ගෙන මේ අදහස විභාග කරන්න. (කෙඳුන් 08 හි)

IV කොටස

8. (අ) මියන්මාරයේ (බුරුමයේ) ඇති වූ සිහළ සංඝ සමාජය ගැන හැඳින්වීමක් කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ආ) 12 වන සියවසේ දී ශ්‍රී ලංකාව හා මියන්මාරය (බුරුමය) අතර ඇති වූ යුද්ධය පිළිබඳ ව විස්තරයක් සපයන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ඉ) මියන්මාරයේ (බුරුමයේ) මාර්ගෝපදේශකත්වය යටතේ 19 වන සියවසේ දී ලක්දිව අමරපුර නිකාය පිහිටුවීම පිළිබඳව තොරතුරු ඉදිරිපත් කරන්න. (කෙඳුන් 08 හි)
9. ✓ (අ) ශ්‍රී ලංකාව හා තායිලන්තය අතර පැවති සබඳතා හෙළි වන අවස්ථා තුනක් දක්වන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ආ) බුදුදහම චීනයට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ කාලයේ දී එහි පැවති ආගමික පසුබිම ගැන හැඳින්වීමක් කරන්න. (කෙඳුන් 06 හි)
- (ඉ) ජපානයේ පැතිර ගිය සෙන් බෞද්ධ සම්ප්‍රදාය ගැන විස්තරයක් කරන්න. (කෙඳුන් 08 හි)

* * *